

ПРАВИЛНИК

ПРОЦЈЕНЕ РИЗИКА РАДИ СПРЕЧАВАЊА ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИСТИЧКИХ АКТИВНОСТИ

I - УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником о процјени ризика ради спречавања прања новца и финансирања терористичких активности (у даљем тексту: Правилник) одређују се ниво ризика група странака или појединачне странке, њихово географско подручје рада, пословни однос трансакција, производа или услуга, начин пружања услуга странкама, нова технолошка достигнућа у вези са могућом злоупотребом у сврху прања новца и финансирања терористичких активности, као и мјере, радње и поступања ради спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма у складу са одредбама Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности (у даљем тексту: Закон) и прописима донесеним на основу Закона.

Члан 2.

Одредбе овог правилника односе се на нотаре, замјенике нотара, нотарске помоћнике и друга лица на раду код нотара који су закључили уговор о раду на одређено или неодређено вријеме, који рад обављају у просторијама послодавца и на другом мјесту које одреди послодавац или је одређено уговором о раду (у наставку текста: обveznici примјене Правилника).

Члан 3.

(1) Мјере, радње и поступци за спречавање и откривање прања новца и финансирања тероризма одређени овим правилником спроводе се прије и/или приликом обављања свих послова прописаних чланом 64. Закона о нотарима, а посебно при закључењу правних послова којима се стиче или користи имовина, те располаже новцем, правима и другом имовином, који могу послужити за прање новца и финансирање тероризма.

(2) Мјере, радње и поступке из става 1. овог члана обавезни су спроводити сви обveznici примјене овог правилника.

Члан 4.

(1) Обveznik осигурува пуну сарадњу са Финансијско-обавјештајним одјељењем Државне агенције за истраге и заштиту и посебним агенцијама и надзорним органима у погледу доставе података, информација, документације у вези са странкама које би могле указивати на евентуално почињење кривичног дјела прања новца и финансирања терористичких активности, те штетити стабилности, сигурности и угледу финансијског система Републике Српске и Босне и Херцеговине.

(2) Прихваћене интерне процедуре обveznika не смију, посредно или непосредно, ограничавати претходно поменуту сарадњу обveznika.

II - АНАЛИЗА РИЗИКА

Члан 5.

(1) За поједину странку, групу или врсту странака, пријеком обављања послова прописаних Законом о нотарима, обveznik је дужан спровести анализу којом ће оцијенити ризик од злоупотребе прања новца и финансирање тероризма.

(2) Анализа и процјена ризика из става 1. овог члана мора се обавити прије предузимања службене радње.

Члан 6.

(1) При одређивању процјене ризика из члана 5. Правилника потребно је процјенити ризик странака с којима се послује, правних послова који се закључују те производа и/или трансакција који су дио правног посла.

(2) У одређивању оцјене ризика из става 1. овог члана посебно се мора размотрити врста, имовински и пословни

профил, структура те географско поријекло странака које закључују правни посао, те природа правног посла, производа или трансакције.

Члан 7.

(1) Анализа и процјена ризика из члана 5. Правилника усклађује се са Смјерницама за процјену ризика и спровођење Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности за обveznici (у даљем тексту: Смјернице), које доноси Финансијско-обавјештајно одјељење Државне агенције за истраге и заштиту БиХ.

(2) Обveznici примјене Правилника дужни су анализу и процјену ризика члана 5. овог правилника, као и сам Правилник, усклађивати са Законом и другим прописима који уређују подручје спречавања прања новца и финансирања тероризма.

Члан 8.

Зависно од степена ризика, сходно одредбама Закона, Смјерница и других прописа, странке се класификују у високо, средње или нискоризичну категорију.

Члан 9.

(1) Високоризичне странке са којима обveznici послују, а с обзиром на критеријум врста, пословни профил и структура странке су:

a) странке које се налазе на попису особа против којих су на снази одређене мјере, санкције, ембарга Уједињених нација,

b) странке са пребивалиштем или сједиштем у земљама које нису субјекти међународног права, односно у којима се не примјењују међународно прихваћени стандарди спречавања и откривања прања новца и финансирања терористичких активности, које финансирају или дају подршку терористичким активностима, у којим дјелују терористичке организације, или је присутан значајан обим корупције, које нису међународно признате као државе (дају могућност фiktivne регистрације правне особе, омогућавају издавање фiktivnih идентификација и сл.).

(2) Странке - физичка лица која представљају већи ризик за прање новца и финансирање терористичких активности су:

a) странка која је страна политички експонирана особа, односно особа која дјелује, или је у посљедњој години дјеловала на истакнутојјавној дужности и има стално пребивалиште у држави чланици ЕУ, или трећој држави, односно особа која дјелује или је дјеловала у посљедњој години на истакнутојјавној дужности у држави чланици ЕУ, или трећој држави, укључујући чланове њене уже породице и ближе сараднике, и то:

1) предсједници држава, предсједници влада, министри и њихови замјеници, односно помоћници,

2) изабрани представници законодавних органа,

3) носиоци највиших правосудних и уставно-судских функција,

4) судије финансијских судова и чланови савјета централних банака,

5) конзули, велепосланици и високи официри оружаних снага,

6) чланови управних и надзорних одбора правних особа које су у већинском власништву државе;

b) странке чији су чланови уже породице политички експониране стране особе: брачни или ванбрачни друг, њихова дјеца и њихови брачни или ванбрачни другови, родитељи, браћа и сестре;

c) странке чији је ближи сарадник политички експонирана страна особа, односно свака физичка особа која има заједничку добит из имовине или успостављеног пословног односа или другу врсту близих пословних контаката са страном политички експонираном особом;

d) странка која није лично присутна при утврђивању и провjerи идентитета код обveznika, у смислу физичког

присуства код обveznika za vrijeđanje prilaganja važećih identifikacionih dokumentata u svrhu utvrđivanja njegovog identiteta.

(3) Странке - правне особе које представљају већи ризик за прање новца и финансирање терористичких активности су:

a) странка која је страна правна особа која не обавља или не смије обављати трговинске, производне или друге дјелatnosti у држави у којој је регистрована (правна особа са сједиштем у држави која је позната као off-shore финансијски центар и за коју важе одређена ограничења код непосредног обављања регистроване дјелatnosti у тој држави);

b) странка која је фидуцијарно (повјереничко) или друго слично друштво стране правне особе с непознатим или прикривеним власницима или менаџмент тимом (друштво стране правне особе које нуди обављање послова за треће особе, тј. друштва, основана на основу правног уговора између оснивача и управљача који управља имовином оснивача у корист одређених особа корисника или бенефицијара, или за друге одређене намјене (приватних, стечених до општих добара, односно нестечених));

c) странка која има компликовану статусну структуру или комплексан ланац власniштva (компликована власничка структура, или комплексан ланац власniшtva отежава, или онемogућava utvrđivanje stvarnog vlasnika ili osobe koja vrши kontrolu pravne osobе);

d) странка која је финансијска организација која за обављање својих дјелatnosti ne треба, односно nije обавезna добiti licencu odgovarajućeg nadzornog tijela, односno sходno matičnom zakonodavstvu nije subjekt mjera na području otvrđivanja i sprevcavanja pranja novca i finansiranja teroristичkih aktivnosti;

e) странка која је непрофитна организација (установа, друштво или друга правна особа, односно subjekt основан za javno-korisne, dobrotovorne namjene, vjerske zajednice, udruženja, zaklade, nепрофитна удruženja i друге особе које ne obavljaju privrednu djelatnost), a испušta jedan od sledećih услова:

1) има сједиште у држави која је позната као off-shore финансијски центar,

2) има сједишte у држави која је позната као финансијски, односно порески raj,

3) има сједишte у држави која није чланица ЕУ, Европског економског простора (ЕЕП) или Радне групе за финансијске мјере против прањa novca (Financial Action Task Force on Money Laundering - FATF), односно у држави која нема задовољавајућe прописе, односно međunarodno prihvаћene стандарде u области спречавањa pranja novca i finansiranja teroristичkih aktivnosti,

4) među njenim članovima je физичка или правna особa koja je rezident bilo koje države navedene u prethodnoj tacchi;

f) странка која је правна особа основана издавањem акцијa na donosioča.

Члан 10.

(1) У странке које представљају високи ризик за прањe novca i finansiranja teroristичkih aktivnosti prema kriteriju geografskog положајa ubrajaju se one sa prebivalištem ili boravištem, odnosno sјedištem u:

a) држави која није чланица ЕУ, ЕЕП или međunarodne radne grupe FATF, odnosno u држави која нема задовољавајућe прописе, odnosno međunarodno prihvаћene стандарде u области спречавањa pranja novca i finansiranja teroristичkih aktivnosti,

b) држави која је na основу процјene nadležnih međunarodnih организацијa позnата po производњi ili dobro organizovanu i razvijeno trgovini drogom (државе Блиског, Средњег ili Daljekog istoka, које су познате po производњi heroina: Турска, Афганистан, Пакистан; државе златног троугла: Мианмар, Лаос, Тајланд; државе Јужне Америке познате po производњi kokaina: Перу, Колумбијa и сусједne државe; државe Средnjeg и Daljekog istoka, te

Средње Америке, познате po производњi индијске конопље: Турска, Либан, Афганистан, Пакистан, Мароко, Тунис, Нигеријa и сусјedne државe, te Meksiko),

c) држави која је na основу процјene nadležnih međunarodnih организацијa позnата po високom степену организованog kriminaliteta, збog корупцијe, trgovine oružjem, trgovine bijelim robojem ili kršeњa ljudskih права,

d) држави која је по процјени međunarodne Radne груpe za finansijske mјere protiv pranja novca свrstana među некоoperativne државe ili терitorije (ради се о државама, односно терitorijima којe, по оцјени međunarodne radne груpe FATF, немајu одgovarajuћe законодавstvo na подручju спречavanja ili открivanja pranja novca ili finansiranja teroristичkih aktivnosti, надзор државe nad finansijskim institutijama ne постоји ili јe непримјeren, оснивањe ili djelovanje finansijskih institutijija јe могућe bez одобрењa ili registracije kod nadležnih дrжавnih органa, државa подстичe otvaranje anonimnih racuna, односno других anonimnih finansijskih instrumennata, neadekvatan јe систем препозnavanja i обавještavanja o сумњивим transakcijama, законодавstvo ne позnaje обавезu utvrđivanja stvarnog vlasnika, međunarodna saradnja јe неefikasna ili upotpite ne постојi),

e) држави protiv којe су na snazi mјere Уједињениh нацијa, među којe посебno спадaju potpun ili djelimičan прекид ekonomskih односа, жељeznickih, поморских, vazdušnih, пошtnskih, telegrafiskih, radijskih i drugih komunikacijskih везa, прекidaњe дипломatskih односа, vojni embargo, putnički embargo i сл.,

f) држави која је позnата kao finansijski, односно poreski raj; za te дrжавe јe посебno значајno da omogućavaјu потпуно ili djelimično oslobađaњe od обавезе plaćanja porезa, односno poreska stopa јe значајno niža u односu na друге држave. Такве државe obично nemaju скlopљене уговоре o изbjegavanju двострукog oporezivanja, односno ako i jesu potpisale te ugovore, ne пошtuju их, законodavstvo tih дrжавa omogućava, односно заhtijeva striktno поštivanje banckarske i пословne tajne, osiguranje su brze, diskretne i јеftine finansijske usluge. У државe којe су опшtepozнатe kao finansijski, odnosno poreski raj убрајaju сe: Дубai (Jebel Ali Free Ziona), Гибралтар, Хонг Конг, Оток Ман, Лихтенштајn, Масаи, Маурицијus, Монако, Науру, Оток Невис, Исланд (подручje Norfolk), Панама, Самоа, Сан Марино, Сарк, Сејшелi, St. Kitts и Невис, St. Vincent и Grenadine, Швајцарска (кантони Vaud и Zug), оток Туркс и Caicos, Сједињene Americke Drжave (савезne дrжave Delaware и Wyoming), Уругвај, Дјевичанска Острva и Ванатu,

g) држави која је опшtepozнатa као off-shore finansijski центar (za te дrжавe јe значајno da одređuju ограничењa po neposrednom obavљaњu registriranih djelatnosti пословnih subjekata u дrжавi, осигuravaјu висок степen banckarske i пословne tajne, спровodi сe либералna контролa nad спољnotрговинским пословањem, осiguranje su brze, diskretne i јeftine finansijske usluge i registracija правних особa. Карактеристika tih дrжava јe, takođe, da немајu adekvatna законодавstva na подручju sprecavanja i otvrđivanja pranja novca i finansiranja teroristичkih aktivnosti. Drжave којe су позnate kao off-shore finansijski centri су: Андора, Анголa, Ангуила, Антига и Барбуда, Арубa, Бахами, Барбадос, Белизе, Бермуди, Британска Дјевичанска Острva, Brunei Darussalam, Кабо Верде, Каймански Otoći, Кукоvi Otoći, Костарика, Delaware (САД), Доминика, Гибралтар, Гренада, Guernsey, Оток Ман, Jersey, Лабуан (Малезијa), Либан, Лихтенштајn, Макao, Мадеира (Португал), Marshallovi Otoći, Маурицијus, Монако, Montserrat, Науру, Невада (САД), Холандски Antili, Ниue, Палау, Панама, Филипини, Самоа, Сејшелi, и Невис, St. Kitts, Светa Luцијa, Светi Винcent и Гренадини, Zug (Швајцарска), Tonga, отoци Туркс и Caicos, Уругвај, Ванатu и Wyoming (САД).

(2) Nadležnim međunarodnim organizacijama za pranje efičasnosti спровођењa mjera na подручju sprecavanja pranja novca i finansiranja teroristичkih aktivnosti сe одредбама međunarodnih стандарда, обв-

зници треба да третирају сљедеће међународне организације:

- a) Комитет експерата за евалуацију мјера против прања новца и финансирања терористичких активности Савјета Европе (MONEYVAL),
- b) Радна група за финансијске мјере против прања новца (Financial Action Task Force on Money Laundering - FATF),
- c) Међународно удружење финансијских надзорних тијела која се баве откривањем и спречавањем прања новца и финансирања терористичких активности - Financial Intelligence Units (Egmont Group),
- d) Одбор Европске комисије за спречавање прања новца и финансирања тероризма,
- e) Европска банка за обнову и развој,
- f) Међународни монетарни фонд,
- g) Свјетска банка,
- h) Међународно удружење комисије за вриједносне папире (International Organization of Securities Commissions - IOSCO),
- i) Самостално и независно удружење супервизора тржишта вриједносних папира држава чланица Европске уније (Committee of European Securities Regulators - CESR),
- j) Савјет европских надзорних тијела за осигурање и пензијске фондове (European Insurance and Occupational Pensions Supervisors - CEIOPS),
- k) Међународно удружење надзорних тијела за осигурање (International Association of Insurance Supervisors - IAIS).

Члан 11.

(1) У правне послове закључене код обvezника који могу представљати високи ризик за прање новца и финансирање терористичких активности према критеријуму пословни односи, производи и трансакције убрајају се:

- a) пословни односи који укључују сталне или велике уплате новчаних средстава са рачуна странке, односно према кредитној или финансијској институцији у држави која није чланица ЕУ, ЕЕП или међународне радне групе FATF, односно у држави која нема задовољавајуће прописе, односно међународно прихваћене стандарде у области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности,
- b) пословни односи које у своје име и за рачун странке као заступник закључи, односно обави страна кредитна финансијска или друга фидуцијарна институција са сједиштем у држави која није чланица ЕУ, ЕЕП или међународне радне групе FATF, односно у држави која нема задовољавајуће прописе, односно међународно прихваћене стандарде у области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности,
- c) пословни односи закључени без личног присуства странке код обvezника, а којим нису испуњени услови за спровођење поједностављене провјере странке,
- d) пословни односи у корист особе или субјекта који се налазе на попису особа или субјеката против којих су на снази мјере, санкције, ембарга УН-а.

(2) Производи правног послса, закљученог код обveznika, који подразумијевају већи ризик за прање новца и финансирање терористичких активности су сви преносиви инструменти који гласе на доносиоца, преносиви инструменти издати на доносиоца или у корист фиктивног примаоца, индосирани без ограничења или у другим облицима који дозвољавају пренос наслова након предаје и сви други непотпуни инструменти који су потписани, или без навођења имена примаоца новца.

(3) Правни послови на основу којих странке обављају трансакције, које представљају већи ризик за прање новца и финансирање терористичких активности су они правни послови на основу којих се могу обавити сљедеће трансакције:

- а) трансакције које су биле намијењене особама, односно субјектима против којих су на снази мјере, санкције, ембарга УН-а,

б) трансакције које би странка обавила, у име и за рачун, особе или субјекта против којих су на снази мјере, санкције, ембарга УН-а,

с) уплата новчаних средстава са рачуна странке, односно исплата новчаних средстава на рачун странке, који је различит од рачуна који је странка навела при утврђивању идентификације, односно преко којег уобичајено послује или је пословала (посебно, ако се ради о прекограницичној трансакцији),

д) трансакције намијењене особама са пребивалиштем или сједиштем у држави која је позната као финансијски, односно порески рај или као off-shore финансијски центар,

е) трансакције намијењене непрофитним организацијама које имају сједиште у држави познатој као off-shore финансијски центар, држави познатој као финансијски, односно порески рај или држави која није чланица ЕУ, ЕЕП или међународне радне групе FATF, односно у држави која нема задовољавајуће прописе, односно међународно прихваћене стандарде у области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности.

Члан 12.

(1) Странке које, према критеријуму претходна искуства обvezника са странком, представљају високи ризик за прање новца или финансирање терористичких активности су:

а) особе за које је Финансијско-обавјештајно одјељење у посљедње три године затражило од обvezника доставу података због сумње на прање новца или финансирање терористичких активности у вези са неком трансакцијом или osobom,

б) особе за које је Финансијско-обавјештајно одјељење у посљедње три године обvezniku издало писмени налог за привремену обуставу трансакције или трансакција,

с) особе за које је Финансијско-обавјештајно одјељење у посљедње три године обvezniku писмено наложило континуирано праћење финансијског пословања странке,

д) особе за које је обveznik у посљедње три године достављао податке Финансијско-обавјештајном одјељењу, јер су у вези са том особом или трансакцијом коју је та особа обављала постојали разлоги за сумњу на прање новца или финансирање терористичких активности.

(2) Нотарска комора је у обавези да успостави евиденцију особа за које је Финансијско-обавјештајно одјељење затражило податке од обveznika, чланова Нотарске коморе.

Члан 13.

Обveznik сврстава у категорију средње (просјечно) ризичних ону странку, пословни однос, производ или трансакцију коју на основу критеријума из Правилника није могуће сврстати међу високоризичне или нискоризичне, те у том случају поступа у складу са одредбама о редовном праћењу пословне активности странке дефинисаним у Закону.

Члан 14.

Странком која представља низак ниво за прање новца или финансирање терористичких активности, обveznik сматра обveznike из члана 20. Смјерница, односно:

1) банке,

2) поште,

3) инвестициона и пензионе друштва и фондове, независно од правне форме,

4) овлашћене посреднике који тргују финансијским инструментима, девизама, размјеном, каматним стопама, индексним инструментима, преносивим вриједносним папирима и робним фјучерсима,

5) друштва за осигурање, друштва за посредовање у осигурању, друштва за заступање у осигурању и заступнике у осигурању који имају дозволу за обављање послова животног осигурања,

б) органи Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко Дистрикта или институције са јавним овлашћењима,

с) друштво чији су финансијски инструменти прихваћени и којима се тргује на берзи или уређеном јавном тржишту у једној или у више држава чланица, сходно прописима Европске уније, односно друштва са сједиштем у трећој држави чији су финансијски инструменти прихваћени и којима се тргује на берзи или уређеном јавном тржишту у држави чланици или у трећој држави, под условом да у трећој држави важе захтјеви за објављивање података сходно прописима Европске уније.

III - ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ПРАЋЕЊЕ СТРАНКЕ

Члан 15.

(1) Идентификација и праћење странке је основни превентивни елемент у систему откривања и спречавања прања новца и финансирања терористичких активности. Сврха спровођења мјера идентификације и праћења странке је да се на вјеродостојан начин утврди и потврди стварни идентитет странке. Мјере идентификације и праћења подразумијевају утврђивање и проверу идентитета странке, утврђивање стварног власника, добијање података о сврси и намјени правног посла странке.

(2) Обvezник утврђује и проверава идентитет странке на основу докумената, података или информација добијених од аутентичних и објективних извора (увидом у важећи идентификациони документ странке у њеном присуству из других важећих јавних исправа које подноси странка, односно непосредно од странке или на други начин, увидом у оригинал или овјерену фото-копију документације из судског или другог јавног регистра коју му у име правне особе достави законски заступник или опуномоћеник правне особе).

(3) Забрањено је предузимање службене радње у случају, када идентитет странке није могуће утврдити, или када обvezник основано посумња у истинитост или вјеродостојност података, односно документације којом странка потврђује свој идентитет, те у ситуацији када странка није спремна или не показује спремност сарађивати с обvezником при утврђивању истинитих и потпуних података које обvezник захтијева у оквиру анализе странке. Обvezник у том случају не смије, склопити предузети службену радњу и о томе је дужан објавијестити Финансијско-обавјештајно одјељење.

(4) Обvezник може поједноставити мјере одређивања и утврђивања идентитета странке код специфичних случајева, полазећи од основне претпоставке да одређене странке представљају веће, а друге мање ризике од злоупотреба у сврхе прања новца или финансирања терористичких активности.

Члан 16.

Обvezник је дужан предузети мјере идентификације и праћења странке приликом:

- а) успостављања пословног контакта са странком,
- б) пружања услуге странкама за закључење правног посла на основу којег се обављају трансакције у износу од 30.000 КМ или више, без обзира да ли се трансакција заснива на основу једног или више повезаних правних послова,
- с) постојања сумње у вјерodостојност и адекватност претходно добијених информација о странци или стварном власнику,
- д) постојања сумње на прање новца или финансирање терористичких активности у погледу правног посла или странке, без обзира на износ трансакције.

Члан 17.

Појачане мјере идентификације и праћења странке обvezник је дужан примјењивати у случајевима када због природе правног посла, пословног профила странке или због других околности повезаних са странком постоји или би могао постојати већи ризик за прање новца или финансирање терористичких активности.

Члан 18.

(1) Када је странка која закључује правни посао страна политички експонирана особа или ако је странка у чије

име се закључује правни посао политички експонирана особа, обvezник ће, поред мјера појачане идентификације и праћења странке, по могућности, предузети и сљедеће мјере:

- а) прикупити податке о извору средстава и имовине која јесте или ће бити субјекат правног посла;
- б) прибављање докумената, података или информација, на основу којих обvezник додатно провјерава и потврђује вјерodостојност идентификацијских докумената и података помоћу којих је био утврђен и потврђен идентитет странке,
- с) додатно провјеравање прибављених података о странци у јавним и другим доступним евиденцијама података.

(2) Мјере појачане идентификације и праћења странке могу се спроводити и у другим случајевима високоризичних странака и правних послова.

Члан 19.

(1) Обvezник обавља поједностављену идентификацију и праћење странке у случајевима када по оцјени обveznika код странке постоји низак (незнатни) ниво ризика за прање новца или финансирање терористичких активности, када су подаци о странци која је правна особа или њен стварни власник транспарентни, односно јавно доступни. То значи да обvezник у одређеном случају утврђује и проверава идентитет странке, али поступак је једноставнији него код појачане идентификације и праћења странке.

(2) Обvezник неће предузети службену радњу прије него утврди доступне чињенице потребне за оцјену ризичности странке.

(3) Поједностављена идентификација и праћење странке нису допуштени када у вези са странком или правним послом постоји сумња на прање новца или финансирање терористичких активности, односно ако је странка, сходно оцјени ризичности, уврштена у категорију високоризичних странака.

Члан 20.

(1) Обvezник може, под условима одређеним Законом и подзаконским актима, при успостављању пословног односа са странком повјерити трећој особи утврђивање и проверу идентитета странке, утврђивање идентитета стварног власника странке и прикупљање података о намјени и предвиђеној природи правног посла, при чему је дужан претходно провјерити да ли трећа особа којој ће повјерити спровођење ових мјера испуњава услове прописане Законом, јер коначну одговорност за спровођење мјера идентификације и праћења повјерених трећој особи и даље сноси обveznik.

(2) Обvezник је дужан осигурати писмени пристанак треће особе, којим се потврђује поузданост треће особе за идентификацију странке коју ће самостално утврдити.

IV - ПРАЋЕЊЕ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ СТРАНКЕ

Члан 21.

Редовно праћење пословних активности странке је важно за утврђивање ефикасности спровођења прописаних мјера за откривање и спречавање прања новца и финансирања терористичких активности. Сврха праћења пословних активности странке је утврђивање законитости пословања и провјера усклађености пословања са предвиђеном природом и намјеном правног посла који је странка закључила код обveznika, односно с њеним уобичајеним обимом пословања. Праћење пословних активности странке дијели се на четири сегмента пословања странке код обveznika, и то:

- а) праћење и провјеравање усклађености пословања странке с предвиђеном природом и намјеном правног посла,
- б) праћење и провјеравање усклађености извора средстава странке с предвиђеним извормом средстава који је странка навела при успостављању пословног односа код обveznika,

с) праћење и провјеравање усклађености правних по слова странке с њеним уобичајеним обимом пословања.

Члан 22.

(1) За праћење и провјеравање усклађености пословања странке с предвиђеном природом и сврхом правног посла који је странка закључила код обvezника користе се следеће мјере:

а) анализа података о предмету правног посла, с најјером утврђивања да ли су у вези са одређеним правним послом присутне поједине могуће околности за сумњу на прање новца или финансирање терористичких активности. Одлука о сумњивости заснива се на критеријумима сумњивости одређеним листом индикатора за препознавање сумњивих странака и правних послова;

б) припрема нове оцјене ризичности странке, односно ажурирање претходне оцјене ризичности странке.

(2) За праћење и провјеру усклађености пословања странке с њеним уобичајеним обимом пословања у обзир се узима евиденција Нотарске коморе чије је успостављање предвиђено у члану 12. овог правилника, те провјером пописа особа, држава и других субјеката за које су на снази мјере, санкције, ембарга Уједињених нација, а који подаци су јавно доступни.

Члан 23.

(1) Обvezник је дужан да обим и интензитет праћења пословних активности странке усклади са оцјеном ризичности одређене странке, односно од категорије ризика у коју је странка сврстана, те са успостављеним одговарајућим евиденцијама.

(2) Спровођење мјера праћења пословне активности странке није потребно ако странка није спроводила пословне активности, закључујећи правних послова. У том случају ће обvezник спровести мјере праћења пословних активности странке приликом реализације првог слједећег правног посла.

V - ОСТАЛЕ ДУЖНОСТИ ОБВЕЗНИКА

Члан 24.

(1) У складу са чланом 51. став 3. Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности ("Службени гласник БиХ", број 47/14) нотар је дужан доставити податке Финансијско-обавјештајном одјељењу за сваки купопродајни уговор о промету некретнина за који постоји сумња на прање новца или финансирања терористичких активности, као и за сваки овјерени уговор о позајмицама чије вриједности износе 30.000 КМ или више у року од осам дана од дана овјере уговора.

(2) Сумњив правни посао је сваки посао који се закључује код обvezника, а за који обvezник или надлежни орган процијени да у вези са правним послом или странком која закључује правни посао постоји сумња на извршење кривичног дјела прања новца или финансирања терористичких активности. Сумњиви правни послови су и они који одступају од нормалних модела активности странака, као и сваки комплексан и необичајено вриједан правни посао који за предмет има извршење неуобичајено велике трансакције која нема очигледну економску, пословну или правну сврху.

(3) У случајевима закључивања честих правних по слова код обvezника, а који су дио уобичајених пословних активности успјешних странака који законски послују и чије активности су познате обvezniku, обveznik може, у складу са Законом, изузети од пријављивања Финансијско-обавјештајном одјељењу такве повезане правне послове. Обveznici нису дужни Финансијско-обавјештајном одјељењу пријављивати повезане правне послове који за резултат имају трансакције велике вриједности, када су странке, особе наведене у члану 14. Правилника.

(4) Процјена сумњивости одређене странке, пословно-правног односа или трансакције из правног посла заснива се на критеријумима сумњивости, одређеним у Листи показатеља за идентификацију странака и трансакција у вези с којима постоји сумња да се ради о прању новца или

финансирању терористичких активности, односно попису показатеља који изазивају сумњу.

(5) Листа показатеља за препознавање сумњивих правних послова, странака и трансакција налази се у прилогу овог правилника и чини саставни дио Правилника.

Члан 25.

(1) У складу са Законом, обveznik је дужан Финансијско-обавјештајном одјељењу доставити податке о сваком покушају и обављеној трансакцији која проистиче из правног посла закљученог код обveznika, странци или особи ако постоји сумња на прање новца или финансирање терористичких активности, осим уобичајеним начином (путем апликативног софтвера за пријаву трансакција електронским путем, путем особа овлашћених за достављање поштанског промета, особе овлашћене за достављање документације - курира) и телефоном, факсом, али је о трансакцији Финансијско-обавјештајно одјељење неопходно обавијестити и у писменој форми, најкасније слједећег радног дана на претходно наведени начин.

(2) Обveznik Финансијско-обавјештајном одјељењу доставља информације, податке и документацију одмах након појављивања сумње и прије извршења трансакције, наведени период у којем се очекује обављање трансакције.

Члан 26.

Обveznik је дужан осигурати редовно стручно образовање, оспособљавање и усавршавање свих запослених који директно или индиректно обављају послове са циљем спречавања и откривања прања новца и финансирања терористичких активности, што подразумијева упознавање са релевантним законима и подзаконским актима, предметном стручном литератуrom, Листом индикатора за препознавање странака, правних послова и трансакција за које постоји основана сумња да се обављају у сврху прања новца или финансирања терористичких активности.

Члан 27.

(1) Податке, информације, документацију која је обveznikу доступна према одредбама Закона, Закона о нотарима, обveznik третира као пословну тајну, односно тајни податак сходно одредбама Закона о заштити тајних података ("Службени гласник БиХ", бр. 54/05 и 12/09). Наведено подразумијева да обveznik не смије открити странци или трећој особи да је информација, податак или документација о странци или трансакцији достављена Финансијско-обавјештајном одјељењу, нити да је Финансијско-обавјештајно одјељење у складу са одредбама Закона и својим овлашћењима и надлежностима привремено обуставило обављање трансакције, да је обveznikу писмено наложило континуирано праћење пословања странке у вези с којим постоје разлози за сумњу на прање новца или финансирање терористичких активности или друге особе за коју је могуће основано закључити да је помагала или учествовала у правним пословима или трансакцијама особе за коју постоји сумња, те да редовно обавјештава о правним пословима или трансакцијама које извршиле или имају намјеру извршити пomenute особе.

(2) Обveznici не одговарају за штету евентуално настalu странкама или трећим особама нити кривично или грађански одговарају због тога што су информације, податке или документацију доставили Финансијско-обавјештајном одјељењу, или због тога што су извршили наредбу Финансијско-обавјештајног одјељења о привременој обустави трансакција, или поступили по упутству датом у вези с том наредбом, уз услов да су поступали у складу са Законом или неким другим спроведбеним актом, односно да су поступали само у сврху спречавања и откривања прања новца и финансирања терористичких активности, ако Законом није другачије прописано.

Члан 28.

Обveznik је дужан обезбиједити исправно и благовремено извјештавање Финансијско-обавјештајног одјељења у складу са Законом и одредбама које из њега произилазе.

VI - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 29.

(1) Овим правилником утврђена је Листа индикатора - показатеља за препознавање сумњивих правних послова, трансакција које из њих произилазе и странака у вези са којим постоје разлози да сумњу на прање новца или финансирање тероризма, а Листа се налази у прилогу овог правилника и чини његов саставни дио (Прилог I).

(2) Овим правилником утврђен је образац који ће се користити за обавјештавање Финансијско-обавјештајног одјељења о сумњи на прање новца или финансирања терористичких активности приликом закључења правног посла, а образац заједно са Листом индикатора чини саставни дио овог правилника (Прилог II).

Члан 30.

Сви обvezници дужни су се у потпуности придржавати одредба Правилника. Непоштовање одредба овог правилника и других аката донесених на основу овог правилника од стране било кога обvezника из члана 2. овог правилника представља повреду службене дужности.

Члан 31.

По потреби, а у складу са Законом, другим прописима донесеним на основу Закона и Закона о нотарима, доносиће се и измене и допуне овог правилника на начин прописан за његово доношење.

Члан 32.

Овај правилник ступа на снагу осам дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 201/2015
25. маја 2015. године
Бања Љука

Предсједник Скупштине
Нотарске коморе РС,
Маринко Плавшић, с.р.

Прилог I - ОСНОВНА ЛИСТА ИНДИКАТОРА - ПОКАЗАТЕЉА**Општи показатељи - индикатори**

Странка говори или признаје да је уплатена у кривична дјеловања, Странка не жели да јој се пошта упућује на адресу у земљи, Странка има рачуне код различитих финансијских институција на истом подручју без правог разлога,

Странка је праћена или надзорана,

Странка неочекивано показује велико занимање за систем организованости те за контроле и политике њиховог спровођења,

Странка је тајновита и противи се личном контакту са обvezником, Приватни или службени телефонски број странке је искључен или је непостојећи,

Странка је укључена у послове који нису карактеристични за њено пословање,

Странка без посебног разлога инсистира на брзом закључењу правног посла или трансакције,

Странка је недавно успоставила више пословних односа с различitim финансијским институцијама,

Странка покушава успоставити добре и блиске односе са особљем, Странка употребљава различита имена или надимке и цијели низ сличних, а различитих адреса,

Странка употребљава адресе поштанских претинаца или друге врсте поштанских адреса уместо адресе улице, што није уobičajeno за наведено место или подручје,

Странка нуди новац, поклоне или друге неobičajene погодности као противуслугу за извођење видљиво неobičajenog или сумњивог посла,

Странка је под истрагом за кривично дјело прања новца или финансирања тероризма,

Странка жeli ујerити запосленог да не испуни неки од документа који је потребан за закључење правног посла или трансакције, Поступање странке у вези са захтјевом о обавјештавању указује о њеноj жељi да изbjegne испuniti ovu obavezu,

Странка врло добро познаје правила о обавјештавању о сумњивим пословима и трансакцијама,

Странка дјелује као да је врло добро упозната с предметима који се односе на прање новца и финансирање тероризма,

Странка започиње сама од себе брзо закључивати да су средства "чиста" и нису "опрана",

Странка учестало закључује уговоре о зајму, уговоре о купопродаји или уговоре о поклону без ваљаног правног основа и економске и пословне оправданости.

Идентификацијоне исправе

Странка пружа сумњиве или нејасне информације,

Странка подноси на увид неодговарајуће исправе, односно документе који показују да су фалсификовани, преуређени или неправилни,

Странка се противи подношењу личних исправа,

Странка прилаже само копије личних исправа,

Странка покушава обавити идентификацију с другим исправама које нису личне исправе,

Странка претјерано касни с прилагањем докумената привредног друштва,

Све идентификацијоне исправе су издате у иностранству, односно њихову вјерodостојност тешко је провjeriti,

Све приложене идентификацијоне исправе чине се новим, односно да су биле издате прије кратког времена.

Готовинске трансакције

Странка послије склопљеног посла код обvezника жeli пословати у готовини, иако то није уobičajeno за њену дјелатност,

Странка код готовинских трансакција доноси веће суме непrebrojanog novca,

Странка жeli да обveznik чува или у њено име полаже/ispplađuje већe свote novca.

Економски разлоги

Послојије усклађен са финансијским стајем странке, односно њеним уobičajenim пословањем,

Пословни однос или трансакција нису у складу с уobičajenim начином спровођења дјелатности, односно немaju економsku вријednost за странку,

Пословни однос или трансакција непotrebno se komplikuju,

Активности странке нису у складу с очекivanjima у односу на обavljanje djeplatnosti,

Пословни однос или трансакција uključuju (kao uzgredne članove) takođe i neprofitne ili dobrovrtne organizacije, a za šta ne postoji pravi ekonomski razlog.

Пословни однос или трансакција која uključuju druge države

Странке и друге у посају uključene странке немaju vidljivih ili smislenih пословnih ili drugih kontakata sa Republikom Srpskom - BiH,

Странка употребљава платежна средства која су издата у другој држави, иако у тој држави не обавља djeplatnost, односно нема ni stalno niti privremeno prebivalište u њoj,

Пословни однос или трансакција uključuju države koje su poznate po bankarskom, odnosno privrednom sistemu koji pojedincima ili firmama omogućava visok stepen tajnosti ili prikrivenog djeplatova.

Пословни однос или трансакција, vezani na poreiske oaze (off-shore)

Akumuliranje većih iznosa, neusklađenih s obimom странкине poslovne aktivnosti, koji su preneseni u poreiske oaze,

Zajmovi s jamstvom banaka u poreiskim oazama,

Dati ili preuzeti zajmovi od preduzeća u poreiskim oazama,

Uputra platежnih predstava koja su izdale banke u poreiskim oazama.

Прилог 2 - ОБРАЗАЦ О ОБАВЈЕШТАВАЊУ

ПОДАЦИ О ОБВЕЗНИКУ _____

ПОДАЦИ О СТРАНЦИ _____

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ/назив фирме: _____

Адреса/сједиште: _____

Датум и мјесто рођења: _____

Идентификациони број: _____

ЈМБ: _____

Подаци су утврђени увидому _____ број _____

издате од _____ дана _____

ПОДАЦИ О ДРУГОЈ СТРАНЦИ/КЛИЕНТУ _____

ПРЕДМЕТ ПРАВНОГ ПОСЛА _____
ВРИЈЕДНОСТ ПОСЛА _____

ОСОБА, ФИЗИЧКО ИЛИ ПРАВНО ЛИЦЕ КОЈОЈ ЈЕ НАМИЈЕЊЕНА ТРАНСАКЦИЈА ПО ОСНОВУ ПРАВНОГ ПОСЛА

Име и презиме/назив фирме: _____

Адреса/сједиште: _____

Датум и мјесто рођења: _____

Идентификациони број: _____

Подаци о стварном власнику: _____

ТРАНСАКЦИЈА ВЕЗАНА ЗА ЗАКЉУЧЕЊЕ ПРАВНОГ ПОСЛА:

Датум и вријеме спровођења трансакције: _____

Износ трансакције: _____

Сврха трансакције: _____

Начин спровођења трансакције: _____

Подаци о извору средстава која су предмет трансакције: _____

Основ сумње да се ради о прању новца или финансирању терористичких активности (описати): _____

На основу члана 12. Закона о удружењима и фондацијама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 52/01), у вези са чланом 58. став 4. Закона о нотарима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 86/04, 2/05, 74/05, 76/05, 91/06, 37/07, 50/10, 78/11 и 20/14), те члана 45. Статута, Скупштина Нотарске коморе Републике Српске, уз сагласност Министарства правде Републике Српске (број: 08.021/020-1167/15, од 18.5.2015. године), на сједници одржаној 22.5.2015. године, усвојила је

СТАТУТ НОТАРСКЕ КОМОРЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 1.

Нотарска комора Републике Српске (у даљем тексту: Нотарска комора) овим статутом уређује сљедећа питања:

- 1) назив, сједиште и подручје дјеловања Нотарске коморе,
- 2) облик и садржај знака, печата, жига и штамбиља Нотарске коморе,
- 3) задаци и дјелатност Нотарске коморе,
- 4) заступање и представљање Нотарске коморе,
- 5) органи Нотарске коморе,
- 6) стицање и располагање имовином Нотарске коморе,
- 7) начин доношења Финансијског извјештаја и Извјештаја о раду,
- 8) доношење статута, измена и допуна Статута и других општих аката Нотарске коморе,
- 9) чланство у Нотарској комори,
- 10) припајање, раздвајање, трансформација или престанак рада Нотарске коморе,
- 11) расподјела преостале имовине у случају престанка рада Нотарске коморе,
- 12) јавност рада Нотарске коморе,
- 13) сарадња нотара у Босни и Херцеговини и међународна сарадња,
- 14) организацијски облици Нотарске коморе,
- 15) службене легитимације,
- 16) именици, уписници и регистри Нотарске коморе,
- 17) стручна служба Нотарске коморе,
- 18) часопис,
- 19) архивирање списа,
- 20) посебне одредбе,
- 21) прелазне и завршне одредбе.

I - НАЗИВ, СЈЕДИШТЕ И ПОДРУЧЈЕ ДЈЕЛОВАЊА НОТАРСКЕ КОМОРЕ

Члан 2.

(1) Нотарска комора је самостално и независно удружење нотара основано на оснивачкој Скупштини у складу са одредбама Закона о удружењима и фондацијама Републике Српске и одредбама Закона о нотарима Републике Српске, када је усвојен и први Статут Нотарске коморе, број: 03/08, од 7.2.2008. године.

(2) Нотарска комора је Удружење свих нотара Републике Српске, као и нотара из Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, који су уписаны у Именик нотара.

(3) Нотари на подручју Републике Српске (у даљем тексту: РС) обавезно се организују у Нотарску комору.

(4) Нотарска комора се уписује у надлежни регистар Министарства правде Републике Српске.

(5) Нотарска комора стиче својство правног лица даном уписа у регистар надлежног суда који води основни суд у сједишту окружног суда на чијем подручју Удружење има своје сједиште.

(6) Нотарска комора дјелује на подручју Републике Српске.

(7) Надзор над радом Нотарске коморе обавља Министарство правде Републике Српске.

Члан 3.

Назив Нотарске коморе је: Нотарска комора Републике Српске.

Члан 4.

Сједиште Нотарске коморе је: Бања Лука, Алеја Светог Саве број 57.

II - ОБЛИК И САДРЖАЈ ЗНАКА, ПЕЧАТА, ЖИГА И ШТАМБИЉА НОТАРСКЕ КОМОРЕ

Члан 5.

(1) Нотарска комора има свој знак, печат, жиг и штамбиль.

(2) Облик, садржај и димензије знака Нотарске коморе утврђује Управни одбор.

(3) Печат за тинту може се отискивати у црној, тамноплавој или љубичастој тинти.

(4) Нотарска комора има и сухи жиг.

(5) Нотарска комора има штамбиль. Врсту, облик и садржај штамбиља утврђује Управни одбор.

(6) Употреба и чување знака, печата, жига и штамбиља уређује се упутством Управног одбора.

III - ЗАДАЦИ И ДЈЕЛАТНОСТ НОТАРСКЕ КОМОРЕ

Члан 6.

(1) Нотарска комора је основана ради остваривања задатака и дјелатности прописаних Законом о нотарима (у даљем тексту: Закон), другим прописима и овим статутом.

(2) Нотарска комора прати и проучава односе и појаве у обављању нотарске професије, те у циљу унапређења нотаријата остварује сарадњу са правосудним и другим надлежним органима и струковним удружењима.

(3) У извршавању основних задатака из ст. 1. и 2. овог члана Нотарска комора обавља сљедеће послове:

1) представља нотаре код надлежних органа власти,

2) залаже се за очување угледа, части и права нотара,

3) прати и проучава односе и појаве у обављању нотарске професије, па у циљу унапређења нотаријата остварује сарадњу са правосудним и другим надлежним и струковним удружењима,

4) стара се да нотари савјесно и одговорно у складу са Законом обављају службу нотара,

5) надзире рад и понашање нотара, нотарских помоћника, замјеника нотара и других лица на раду код нотара,